Kohtulahendite kogumik

EUROOPA KOHTU OTSUS (suurkoda)

7. oktoober 2014*

Tühistamishagi — Euroopa Liidu välistegevus — ELTL artikli 218 lõige 9 — Rahvusvahelise lepinguga loodud organis Euroopa Liidu nimel võetava seisukoha kehtestamine — Rahvusvaheline leping, mille osaline Euroopa Liit ei ole — Rahvusvaheline Viinamarja- ja Veiniorganisatsioon (OIV) — Mõiste „õigusliku toimega aktid” — OIV soovitused

Kohtuasjas C-399/12,

mille ese on 28. augustil 2012 ELTL artikli 263 alusel esitatud tühistamishagi,

Saksamaa Liitvabariik, esindajad: T. Henze, B. Beutler ja N. Graf Vitzthum,

hageja,

keda toetavad:

Tšehhi Vabariik, esindajad: M. Smolek, E. Ruffer ja D. Hadroušek,

Luksemburgi Suurhertsogiriik, esindaja: P. Frantzen,

Ungari, esindajad: M. Z. Fehér ja K. Szíjjártó,

Madalmaade Kuningriik, esindajad: M. Bulterman, B. Koopman ja J. Langer,

Austria Vabariik, esindaja: C. Pesendorfer,

Slovaki Vabariik, esindaja: B. Ricziová,

Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriik, esindaja *barrister* J. Holmes,

menetlusse astujad,

versus

Euroopa Liidu Nõukogu, esindajad: E. Sitbon ja J.-P. Hix,

kostja,

* Kohtumenetluse keel: saksa.

keda toetab:

Euroopa Komisjon, esindajad: F. Erlbacher, B. Schima ja B. Eggers, kohtudokumentide kättetoimetamise aadress Luxembourgis,

menetlusse astuja,

EUROOPA KOHUS (suurkoda),

koosseisus: president V. Skouris, asepresident K. Lenaerts (ettekandja), kodade presidendid A. Tizzano, R. Silva de Lapuerta ja T. von Danwitz, kohtunikud J. Malenovský, E. Levits, J.-C. Bonichot, A. Arabadjiev, D. Šváby, M. Berger, A. Prechal ja E. Jarašiūnas,

kohtujurist: P. Cruz Villalón,

kohtusekretär: ametnik K. Malacek,

arvestades kirjalikus menetluses ja 26. novembri 2013. aasta kohtuistungil esitatut,

olles 29. aprilli 2014. aasta kohtuistungil ära kuulanud kohtujuristi ettepaneku,

on teinud järgmise

otsuse

1 Saksamaa Liitvabariik palub oma hagis tühistada Euroopa Liidu Nõukogu 18. juuni 2012. aasta otsuse, millega kehtestatakse Euroopa Liidu nimel vastu võetav seisukoht seoses Rahvusvahelises Viinamarja- ja Veiniorganisatsioonis (OIV) hääletamisele tulevate resolutsioonidega (edaspidi „vaidlustatud otsus”).

Õiguslik raamistik

Rahvusvaheline õigus

2 Rahvusvahelise Viinamarja- ja Veiniorganisatsiooni 3. aprillil 2001 sõlmitud asutamislepingu (edaspidi „OIV leping”) artikli 1 lõige 2 näeb ette, et „OIV taotleb oma eesmärke ja täidab oma ülesandeid vastavalt artiklis 2 sätestatule kui valitsustevaheline teaduslik ja tehniline organisatsioon, millel on tunnustatud pädevus viinamarjakasvatuse, veinitootmise, veinijookide, lauaviinamarjade, rosinate ja muude viinamarjasaaduste vallas”.

3 OIV lepingu artikkel 2 sätestab:

„1. OIV eesmärgid tema pädevusvaldkondades on järgmised:

a) juhtida oma liikmete tähelepanu meetmetele, millega saaks võtta arvesse tootjate, tarbijate ja teiste viinamarja- ja veinisektori osaliste muresid;

b) abistada teisi valitsustevahelisi ja valitsusväliseid rahvusvahelisi organisatsioone, eelkõige standardimisega tegelevaid organisatsioone;

c) aidata kaasa olemasolevate tavade ja standardite ühtlustamisele rahvusvahelises ulatuses ja vajaduse korral uute rahvusvaheliste standardite väljatöötamisele, et parandada viinamarja- ja veinitoodete väljatöötamise ja turustamise tingimusi ning võtta arvesse tarbijate huvisid.

2. Nimetatud eesmärkide saavutamiseks täidab OIV järgmisi ülesandeid:

[…]

b) Soovituste väljatöötamine ja sõnastamine ning nende kohaldamise kontrollimine koos oma liikmetega, eeskätt järgmistes valdkondades:

(i) veinitootmise tingimused,

(ii) veinivalmistustavad,

(iii) toodete määratlemine ja/või kirjeldamine, märgistamine ja turule viimise tingimused,

(iv) viinamarjatoodete analüüsi- ja hindamismeetodid;

[…]”.

4 OIV lepingu artiklis 8 on sätestatud, et rahvusvaheline valitsustevaheline organisatsioon võib OIV töös osaleda või selle liikmeks astuda ja organisatsiooni rahastamisele kaasa aidata tingimustel, mille määrab täidesaatva komitee ettepanekul igal konkreetsel juhul eraldi kindlaks üldkogu.

5 Euroopa Liidu liikmesriikidest on 21 riiki OIV liikmed. Seevastu liit ise OIV liige ei ole. Liidul on siiski „külalisliikme” staatus OIV kodukorra artikli 5 lõike 2 tähenduses. Selle alusel on Euroopa Komisjonil õigus osaleda OIV eksperdirühmade ja komisjonide koosolekutel ning neil sõna võtta vastavalt kodukorras täpsustatud tingimustele.

Liidu õigus

6 Nõukogu 22. oktoobri 2007. aasta määrus (EÜ) nr 1234/2007, millega kehtestatakse põllumajandusturgude ühine korraldus ning mis käsitleb teatavate põllumajandustoodete erisätteid (ühise turukorralduse ühtne määrus) (ELT L 299, lk 1), Euroopa Parlamendi ja nõukogu 15. detsembri 2010. aasta määrusega (EÜ) nr 1234/2010 (ELT L 346, lk 11) muudetud redaktsioonis (edaspidi „määrus nr 1234/2007”), sätestab artiklis 120f „Loa andmise kriteeriumid”:

„Komisjon, lubades veinivalmistustavade kasutamist vastavalt artikli 195 lõikes 4 osutatud menetlusele:

a) tugineb [OIV] soovitatud ja avaldatud veinivalmistustavadele ja selliste veinivalmistustavade katselise kasutamise tulemustele, mille kasutamiseks ei ole veel luba antud;

[…]”.

7 Määruse nr 1234/2007 artikkel 120g „Analüüsimeetodid” näeb ette:

„[OIV] soovitatud ja avaldatud analüüsimeetodeid ja eeskirju kasutatakse veinisektori toodete koostise määramiseks ja selle selgitamiseks, kas kõnealuseid tooteid on käideldud lubatud veinivalmistustavadest erinevatel menetlustel.

Kui [OIV] soovitatud ja avaldatud meetodid ja eeskirjad puuduvad, võtab komisjon vastavad meetodid ja eeskirjad vastu vastavalt artikli 195 lõikes 4 osutatud menetlusele.

Kuni selliste eeskirjade vastuvõtmiseni kasutatakse nende asemel asjaomase liikmesriigi lubatud meetodeid ja eeskirju.”

8 Määruse nr 1234/2007 artikli 158a „Veini impordi erinõuded” lõiked 1 ja 2 on sõnastatud järgmiselt:

„1. Kui ei ole sätestatud teisiti, eelkõige [ELTL artikli 218] kohaselt sõlmitud lepingutes, kohaldatakse käesoleva määruse II osa II jaotise I peatüki Ia jao I alajaoga ning artikli 113d lõikega 1 ette nähtud päritolunimetusi ja geograafilisi tähiseid ning märgistust käsitlevaid sätteid CN-koodide 2009 61, 2009 69 ja 2204 alla kuuluvate ühendusse imporditavate toodete suhtes.

2. Kui [ELTL artikli 218] kohaselt sõlmitud lepingutes ei ole sätestatud teisiti, toodetakse käesoleva artikli lõikes 1 osutatud tooteid kooskõlas [OIV] soovitatud ja avaldatud või käesoleva määruse ja selle rakendusmeetmete kohaselt ühenduse lubatud veinivalmistustavadega.”

9 Komisjoni 10. juuli 2009. aasta määrus (EÜ) nr 606/2009, millega kehtestatakse nõukogu määruse (EÜ) nr 479/2008 teatavad rakenduseeskirjad seoses viinamarjasaaduste kategooriate, veinivalmistustavade ja asjaomaste piirangutega (ELT L 193, lk 1), komisjoni 12. aprilli 2012. aasta rakendusmäärusega (EL) nr 315/2012 (ELT L 103, lk 38) muudetud redaktsioonis (edaspidi „määrus nr 606/2009”), sätestab artikli 9 lõike 1 esimeses lõigus:

„Kui komisjoni direktiivis 2008/84/EÜ [...] asjakohased sätted puuduvad, kohaldatakse veinivalmistamisel kasutatavate ainete puhtuse ja identifitseerimise suhtes määruse (EÜ) nr 479/2008 artikli 32 teise lõigu punkti e rakendamisel [OIV] veinivalmistuskoodeksis sätestatud nõudeid”.

10 Määruse nr 606/2009 artikli 15 lõige 2 sätestab:

„Komisjon avaldab [määruse nr 1234/2007 artikli 120g esimeses lõigus] osutatud ja [OIV] veini ja viinamarjavirde analüüsimeetodite kogumikus kirjeldatud analüüsimeetodite loetelu ja kirjelduse Euroopa Ühenduse Teataja C-seerias, kuna neid analüüsimeetodeid kohaldatakse, kui kontrollitakse veinisaaduste vastavust ühenduse tasandil kehtestatud piirmääradele ja nõuetele.”

Vaidluse taust ja vaidlustatud otsus

11 Kuni 2010. aasta juunini kooskõlastasid liikmesriigid omal algatusel enda seisukohad OIV veini ja alkoholi töörühmas.

12 Komisjon esitas 16. mail 2011 ELTL artikli 218 lõike 9 alusel nõukogule ettepaneku võtta vastu nõukogu otsus, millega kehtestatakse liidu nimel vastu võetav seisukoht seoses OIV-s hääletamisele tulevate teatavate soovitustega. Seda ettepanekut ei võetud aga vastu.

13 Portos (Portugal) 22. ja 24. juunil 2011 toimunud koordineerimiskoosolekutel kooskõlastasid OIV liikmetest liikmesriigid oma seisukohad, mis puudutasid selle organisatsiooni üldkogu päevakorras olevaid soovitusi. Komisjon teatas, et need liikmesriigid ei või võtta seisukohta, mis mõjutab liidu õigustikku, ja järelikult peavad nad vastu olema organisatsiooni kõikidele soovitustele, mis võivad seda õigustikku muuta. Komisjon esitas ka näidisloeteluna 14 soovituse eelnõud, mille vastuvõtmine kõnealuse üldkogu poolt mõjutaks komisjoni arvates liidu õigustikku.

14 OIV liikmed, sealhulgas liikmesriikide delegatsioonid, kiitsid OIV üldkogu 24. juuni 2011. aasta istungil OIV lepingu artikli 5 lõike 3 punktis a ette nähtud konsensust nõudva menetluse kohaselt heaks palju soovitusi.

15 Komisjon esitas ELTL artikli 218 lõike 9 alusel nõukogule ettepaneku võtta vastu nõukogu otsus seoses 28. oktoobril 2011 Montpellier’s (Prantsusmaa) toimuva OIV erakorralise üldkogu istungiga. Seda ettepanekut ei võetud aga vastu.

16 Seoses 22. juunil 2012 İzmir'is (Türgi) toimunud OIV üldkogu istungiga esitas komisjon 27. aprillil 2012 nõukogule ettepaneku võtta vastu nõukogu otsus, millega kehtestatakse Euroopa Liidu nimel vastu võetav seisukoht seoses Rahvusvahelises Viinamarja- ja Veiniorganisatsioonis (OIV) hääletamisele tulevate resolutsioonidega [COM(2012) 192 final].

17 Kuivõrd nimetatud otsuse ettepanek ei saavutanud häälteenamust, esitas liidu eesistujariik üksteise järel kaks kompromissettepanekut. Teine ettepanek, mis kandis 6. juuni 2012. aasta kuupäeva, võeti vastu kvalifitseeritud häälteenamusega nõukogu 18. juuni 2012. aasta istungil „Põllumajandus ja kalandus" ja see ongi vaidlustatud otsus.

18 Mitu liikmesriiki, sealhulgas Saksamaa Liitvabariik, hääletasid nimetatud ettepaneku vastu.

19 Vaidlustatud otsuse põhjendustes 5–7 on märgitud:

„(5) Resolutsioonide eelnõud OENO-TECHNO 08-394A, 08-394B, 10-442, 10-443, 10-450A, 10-450B, 11-483 ja 11-484 käsitlevad uute veinivalmistustavade kehtestamist. Määruse (EÜ) nr 1234/2007 artiklite 120f ja 158a kohaselt mõjutavad kõnealused resolutsioonid EL-i õigustikku.

(6) Resolutsioonide eelnõud OENO-SCMA 08-385, 09-419B, 10-436, 10-437, 10-461, 10-465 ja 10-466 käsitlevad analüüsimeetodite kehtestamist. Määruse (EÜ) nr 1234/2007 artikli 120g kohaselt mõjutavad kõnealused resolutsioonid EL-i õigustikku.

(7) Resolutsioonide eelnõud OENO-SPECIF 08-363, 08-364, 09-412, 10-451, 10-452, 10-459, 11-485, 11-486B, 11-489, 11-490, 11-491 ja 11-494 käsitlevad veinivalmistamistavades kasutatavate ainete puhtus- ja identifitseerimisnõuete kehtestamist. Määruse (EÜ) nr 606/2009 artikli 9 kohaselt mõjutavad kõnealused resolutsioonid EL-i õigustikku."

20 Vaidlustatud otsus on sõnastatud järgmiselt:

„Euroopa Liidu Nõukogu,

võttes arvesse [EL] toimimise lepingut, eriti selle artiklit 43 koostoimes artikli 218 lõikega 9,

[…]

Artikkel 1

Liidu seisukoht OIV 22. juunil 2012. aastal toimuval üldkogu istungil vastab käesoleva otsuse lisale ja seda väljendavad OIV liikmeks olevad EL-i liikmesriigid, tegutsedes ühiselt EL-i huvides.

Artikkel 2

1. Kui on tõenäoline, et artiklis 1 viidatud seisukohta võib mõjutada enne OIV kohtumisi või nende ajal esitatud uus teaduslik või tehniline teave[, mis puudutab küsimusi, mille kohta liit ei ole veel seisukohta võtnud, hoiduvad OIV liikmeks olevad EL-i liikmesriigid OIV üldkogul hääletamast. Hääletamine] lükatakse edasi seni, kuni uute üksikasjade alusel kehtestatakse EL-i seisukoht. [Tsitaadi tõlget on täpsustatud Euroopa Kohtus.]

2. OIV liikmeks olevad, ühiselt EL-i huvides tegutsevad EL-i liikmesriigid võivad nõustuda pärast kooskõlastamist, eelkõige kohapeal toimunud kooskõlastamist, käesoleva otsuse lisas viidatud resolutsioonide eelnõudes tehtavate selliste muudatustega, mis ei muuda resolutsioonide sisu, ilma et nõukogu peaks võtma vastu täiendava otsuse liidu seisukoha kehtestamise kohta.

Artikkel 3

Käesolev otsus on adresseeritud liikmesriikidele.”

21 Otsuse lisas on nimetatud need resolutsioonide eelnõud, mis on hõlmatud selle otsuse artiklis 1 nimetatud liidu seisukohaga.

Poolte nõuded ja menetlus Euroopa Kohtus

22 Saksamaa Liitvabariik palub Euroopa Kohtul vaidlustatud otsuse tühistada ja mõista kohtukulud välja nõukogult.

23 Nõukogu palub jätta hagi rahuldamata ja mõista kohtukulud välja Saksamaa Liitvabariigilt. Teise võimalusena palub ta Euroopa Kohtul säilitada vaidlustatud otsuse tühistamise korral selle toime.

24 Tšehhi Vabariik, Luksemburgi Suurhertsogiriik, Ungari, Madalmaade Kuningriik, Austria Vabariik, Slovaki Vabariik ning Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriik said loa astuda Saksamaa Liitvabariigi nõuete toetuseks menetlusse, samas kui komisjonil lubati astuda menetlusse nõukogu nõuete toetuseks.

Hagi

25 Hagi põhineb ühel väitel, mille kohaselt ei ole ELTL artikli 128 lõige 9 käesoleval juhul kohaldatav.

26 Ungari ja Madalmaade Kuningriik esitavad menetlusse astuja seisukohtades ka väited, mille kohaselt on rikutud muid EL toimimise lepingu sätteid kui eelmises punktis nimetatud ainsas väites viidatud säte.

27 Menetlusosaline, kellel on lubatud Euroopa Liidu Kohtu põhikirja artikli 40 alusel Euroopa Kohtus läbivaatamisel olevas kohtuasjas menetlusse astuda, ei või siiski poolte nõuete ja väidetega piiritletud hagi eset muuta. Sellest tulenevalt on vastuvõetavad ainult need menetlusse astuja argumendid, mis paigutuvad nõuete ja väidetega kindlaks määratud raamistikku.

28 Seetõttu tuleb käesoleva kohtuotsuse punktis 26 viidatud Ungari ja Madalmaade Kuningriigi väited kohe alguses vastuvõetamatuna tagasi lükata.

Poolte argumendid

29 Oma hagi ainsas väites väidab Saksamaa Liitvabariik, keda toetavad Tšehhi Vabariik, Luksemburgi Suurhertsogiriik, Ungari, Madalmaade Kuningriik, Austria Vabariik, Slovaki Vabariik ja Ühendkuningriik, esiteks, et ELTL artikli 218 lõige 9 ei ole kohaldatav niisuguse rahvusvahelise lepingu kontekstis nagu OIV leping, mille on sõlminud liikmesriigid, mitte liit kui selline.

30 Nimelt tuleneb ELTL artikli 218 lõike 9 sõnastusest, et see säte puudutab ainult „liidu nimel” võetavaid seisukohti, mille eelduseks on, et liidul on asjaomases rahvusvahelises organis esindus- või hääleõigus.

31 Saksamaa Liitvabariigi arvates kinnitab ELTL artikli 218 ülesehitus, et selle artikli lõige 9 on kohaldatav üksnes liidu sõlmitud lepingute kontekstis.

32 Tema sõnul toetab seda tõlgendust ELTL artikli 218 lõike 9 tekkelugu ja funktsioon. Kõnealune säte, mis kordab peaaegu sõna-sõnalt EÜ artikli 300 lõiget 2, näeb ette erimenetluse, selleks et liit saaks kiiresti reageerida juhul, kui teised lepinguosalised rikuvad rahvusvahelist lepingut, mille osaline on ka liit.

33 ELL artikli 5 lõigetes 1 ja 2 sätestatud pädevuse andmise põhimõte, mis reguleerib liidu pädevuse piire, keelab Saksamaa Liitvabariigi arvates analoogia alusel laiendada ELTL artikli 218 lõikes 9 ette nähtud menetlust liikmesriikide sõlmitud rahvusvaheliste lepingute rakendamisele.

34 Lisaks sellele ei kuulu OIV soovitustega hõlmatud tavad ja eeskirjad liidu ainupädevuses olevasse valdkonda, vaid ELTL artikli 4 lõike 2 punkti d tähenduses põllumajanduse valdkonda, milles liidul ja tema liikmesriikidel on jagatud pädevus.

35 Teiseks väidavad Saksamaa Liitvabariik ja tema toetuseks menetlusse lubatud liikmesriigid, et „õigusliku toimega aktid" ELTL artikli 218 lõike 9 tähenduses on ainult need rahvusvahelise õiguse aktid, mis on liidule siduvad. See tõlgendus tuleneb nende arvates selle sätte sõnastusest endast ja seda toetab nende sätete ülesehitus, mille hulka ELTL artikli 218 lõige 9 kuulub.

36 Käesolevas asjas ei kuulu OIV soovitused ELTL artikli 218 lõikega 9 silmas peetud aktide kategooriasse. Ühelt poolt ei ole need soovitused nimelt rahvusvahelises õiguses siduvad. Teisalt esinevad määruse nr 1234/2007 artikli 120f punktis a, artiklis 120g ja artikli 158a lõigetes 1 ja 5 ning määruse nr 606/2009 artiklis 9 sisalduvad viited OIV soovitustele liidu seadusandja ühepoolses aktis, mis ei saa teha nendest soovitustest rahvusvahelise õiguse siduvaid akte eelkõige kolmandate riikide suhtes.

37 Kolmandaks kinnitab Madalmaade Kuningriigi arvates ELTL artikli 218 lõike 9 mittekohaldatavust asjaolu, et vaidlustatud otsuse vastuvõtmise päeval ei olnud kindlalt teada, millised soovitused tegelikult OIV 22. juuni 2012. aasta üldkogul hääletamisele tulevad.

38 Nõukogu, keda toetab komisjon, väidab esiteks, et ELTL artikli 218 lõige 9 on kohaldatav, kui kehtestatakse liidu nimel vastu võetavaid seisukohti sellises organisatsioonis nagu OIV, mis on loodud liikmesriikide sõlmitud rahvusvahelise lepinguga ja millel tuleb vastu võtta õigusliku toimega akte, kui asjaomane valdkond kuulub liidu pädevusse.

39 ELTL artikli 218 lõike 9 sõnasõnalise tõlgendamise põhjal võib nõukogu hinnangul asuda seisukohale, et kui puudub vastupidine täpsustus, siis on see säte kohaldatav ka nende rahvusvaheliste lepingute kontekstis, mille osaline liit ei ole, kui tegemist on liidu pädevusse kuuluvate valdkondadega.

40 Seoses ELTL artikli 218 lõike 9 kontekstiga väidab nõukogu, et ELTL artikli 216 ja artikli 218 lõike 1 põhjal ei saa teha mingit järeldust, kuna need sätted käsitlevad liidu poolt rahvusvaheliste lepingute sõlmimist, samas kui ELTL artikli 218 lõige 9 ei käsitle iseenesest selliste lepingute üle läbirääkimiste pidamist ega nende sõlmimise menetlust, vaid sellise lepingu rakendamist, millel võib olla liidus õiguslik toime.

41 Nõukogu väidab, et teleoloogilisest vaatepunktist on ELTL artikli 218 lõike 9 eesmärk niisuguse menetlusliku raamistiku loomine, mis võimaldab liidul kindlaks määrata oma seisukoha rahvusvahelistes organisatsioonides – sealhulgas nende rahvusvaheliste lepingute kontekstis, mille osaline liit ei ole –, kui vastu võetavad aktid tuleb hiljem liidu õigusesse inkorporeerida.

42 Liit ei sekku liikmesriikide pädevusse, kui ta teostab rahvusvahelisel tasandil pädevust, mis talle on antud ELTL artikli 43 alusel sellistes valdkondades nagu veinivalmistustavad ja viinamarjakasvatussaaduste analüüsimeetodid.

43 Pealegi on liidul ELTL artikli 3 lõike 2 kohaselt ainuvälispädevus valdkondades, mida käsitlevad vaidlustatud otsuse lisas viidatud soovituste eelnõud, kui need eelnõud võivad mõjutada liidu ühiseeskirju. Need eelnõud on nimelt seotud veinivalmistustavade ja analüüsimeetoditega, mis vastavalt määruse nr 1234/2007 artikli 120f punktile a, artiklile 120g ja artikli 158a lõikele 2 ning määrusele nr 606/2009 võetakse liidu õigusnormide väljatöötamisel aluseks või mida rakendatakse nende õigusnormidega.

44 Teiseks väidab nõukogu, keda toetab komisjon, et ELTL artikli 218 lõige 9 nõuab ainult seda, et aktidel, mida rahvusvahelisel organil tuleb vastu võtta, oleks toime liidu õiguskorras, kuid neil aktidel ei pea olema toimet rahvusvahelises õiguskorras.

45 Nimetatud säte hõlmab seega olukorda, kus rahvusvahelised soovitused, mis küll ei ole siduvad, on liidu kohustuslike sätete alusel liidus siiski õigusliku toimega.

46 Käesoleval juhul on OIV üldkogul vastu võetud veinivalmistustavasid ja analüüsimeetodeid käsitlevatel soovitustel liidus õiguslik toime, sest liidu seadusandja otsustas need soovitused inkorporeerida liidu õigusnormidesse.

47 Kolmandaks väidab nõukogu, et käesoleva kohtuotsuse punktis 37 esitatud Madalmaade Kuningriigi argumendis ei arvestata ELTL artikli 218 lõike 9 sõnastuse ja eesmärgiga.

Euroopa Kohtu hinnang

48 ELTL artikli 218 lõige 9 näeb ette, et „[n]õukogu võtab komisjoni [...] ettepaneku põhjal vastu otsuse, millega [...] kehtestatakse lepingus sätestatud organis liidu nimel võetavad seisukohad, kui asjaomasel organil tuleb vastu võtta õigusliku toimega akte, välja arvatud õigusaktid, millega täiendatakse või muudetakse lepingu institutsioonilist raamistikku".

49 Kõigepealt tuleb esiteks märkida, et see säte viitab „lepingus" sätestatud organile, kuid puudub täpsustus, et liit peaks olema sellise lepingu osaline. Ka samas sättes sisalduv viide „liidu nimel" võetavatele seisukohtadele ei eelda, et liit peab olema selle lepingu osaline, millega kõnealune rahvusvaheline organ on loodud.

50 Sellest järeldub, et ELTL artikli 218 lõikega 9 ei ole vastuolus see, kui liit võtab vastu otsuse, millega kehtestatakse rahvusvahelise lepinguga loodud organis, mille osaline liit ei ole, liidu nimel võetavad seisukohad.

51 Teiseks olgu rõhutatud, et käesolev kohtuasi puudutab ühise põllumajanduspoliitika valdkonda ja eeskätt veinituru ühist korraldust, kusjuures seda valdkonda on liidu seadusandja väga ulatuslikult reguleerinud selle pädevuse alusel, mis tal on tulenevalt ELTL artiklist 43.

52 Kui asjassepuutuv valdkond kuulub sarnaselt eelmises punktis kirjeldatud pädevusega liidu pädevusse, siis ei takista see, et liit ei ole kõnealuse rahvusvahelise organisatsiooni osaline, teda seda pädevust teostamast nii, et ta kehtestab oma institutsioonidega selle lepinguga loodud organis liidu nimel võetava seisukoha eelkõige nimetatud lepingu osalisteks olevate liikmesriikide vahendusel, kes tegutsevad solidaarselt liidu huvides (vt kohtuotsus komisjon *vs.* Kreeka, C-45/07, EU:C:2009:81, punktid 30 ja 31; vt selle kohta ka arvamus 2/91, EU:C:1993:106, punkt 5).

53 Eeltoodud kaalutlusi ei lükka ümber Saksamaa Liitvabariigi argumendid, millega väidetakse esiteks, et ELTL artikli 218 lõikele 9 eelnevad sätted, mis asuvad EL toimimise lepingu V osa V jaotises, puudutavad ainult liidu ja ühe või mitme kolmanda riigi või liidu ja rahvusvaheliste organisatsioonide vahelisi lepinguid, ning teiseks, et liidu poolt lepingu täitmise peatamise otsuse vastu võtmine, mida on ka nimetatud ELTL artikli 218 lõikes 9, on mõeldav üksnes liidu sõlmitud rahvusvahelise lepingu kontekstis.

54 Sellega seoses tuleb nimelt märkida, et eelmises punktis nimetatud sätete – välja arvatud ELTL artikli 218 lõige 9 – eesmärk on liidu poolt lepingute üle läbirääkimiste pidamine ja lepingute sõlmimine. ELTL artikli 218 lõige 9 käsitleb aga nende seisukohtade kehtestamist, mis võetakse liidu

nimel lepingus sätestatud organis, kusjuures erinevalt liidu otsusest lepingu täitmise peatamise kohta võib need seisukohad käesoleva kohtuotsuse punktis 52 sätestatud juhul vastu võtta ka sellise lepingu kontekstis, mille osaline liit ei ole.

55 Seega asjaolu, et liit ei ole OIV lepingu osaline, ei takista tal iseenesest kohaldada ELTL artikli 218 lõiget 9.

56 Seejärel tuleb kontrollida, kas käesolevas asjas käsitletavad OIV poolt vastu võetavad soovitused kujutavad endast „õigusliku toimega akte" selle sätte tähenduses.

57 Sellega seoses tuleneb vaidlustatud otsuse põhjendustest 5–7 ja selle lisast, et otsuses viidatud OIV üldkogus hääletamisele tulevad soovitused käsitlevad uusi veinivalmistustavasid, analüüsimeetodeid veinisektori toodete koostise määramiseks või ka veinivalmistamistavades kasutatavate ainete puhtus- ja identifitseerimisnõudeid.

58 Need soovitused kuuluvad järelikult OIV lepingu artikli 2 lõike 2 punktis b määratletud valdkondadesse, mida ei ole ka vaidlustanud ükski käesoleva kohtuasja pooltest.

59 OIV lepingu artikli 2 lõike 1 punktide b ja c ning artikli 2 kohaselt on OIV poolt nimetatud valdkondades vastu võetud soovituste eesmärk aidata kaasa selle organisatsiooni eesmärkide saavutamisele, kusjuures eesmärkideks on eelkõige abistada teisi rahvusvahelisi organisatsioone, eelkõige standardimisega tegelevaid organisatsioone, ning aidata kaasa olemasolevate tavade ja standardite ühtlustamisele rahvusvahelises ulatuses ja vajaduse korral uute rahvusvaheliste standardite väljatöötamisele.

60 Lisaks olgu märgitud, et OIV lepingu artikli 2 lõike 2 punkti b kohaselt on OIV ülesandeks koos oma liikmetega nende soovituste kohaldamise kontrollimine.

61 Peale selle inkorporeerib liidu seadusandja veinituru ühise korralduse raames kõnealused soovitused sellega seoses vastu võetud õigusaktidesse. Nimelt tuleneb määruse nr 1234/2007 artiklist 120g ja artikli 158a lõigetest 1 ja 2 ning määruse nr 606/2009 artikli 9 lõike 1 esimesest lõigust, et OIV soovitused on selgelt võrdsustatud liidu õiguse eeskirjadega, mis käsitlevad analüüsimeetodeid veinisektori toodete koostise määramiseks, kolmandatest riikidest pärit veinide importimisele veinivalmistustavade osas kohaldatavaid erinõudeid ja ka veinivalmistamistavades kasutatavate ainete puhtus- ja identifitseerimisnõudeid.

62 Mis puudutab määruse nr 1234/2007 artikli 120f punkti a, siis nähes ette, et komisjon „tugineb" veinivalmistustavade kasutamist lubades OIV soovitustele, osutab see säte igal juhul sellele, et neid soovitusi tuleb võtta arvesse liidu sellekohaste õigusnormide väljatöötamisel.

63 Sellest tuleneb, et käesolevas asjas kõne all olevad soovitused, mis, nagu märgitud käesoleva kohtuotsuse punkti 57, käsitlevad uusi veinivalmistustavasid, analüüsimeetodeid veinisektori toodete koostise määramiseks või veinivalmistamistavades kasutatavate ainete puhtus- ja identifitseerimisnõudeid, võivad mõjutada otsustavalt liidu seadusandja vastu võetud õigusaktide sisu veinituru ühise korralduse valdkonnas.

64 Käesoleva kohtuotsuse punktides 57–63 esitatud kaalutlustest tuleneb, et niisugustel soovitustel on eelkõige nende inkorporeerimise tõttu liidu õigusesse vastavalt määruse nr 1234/2007 artikli 120f punktile a, artiklile 120g ja artikli 158a lõigetele 1 ja 2 ning määruse nr 606/2009 artikli 9 lõike 1 esimesele lõigule nimetatud valdkonnas õiguslik toime ELTL artikli 218 lõike 9 tähenduses, ja kuigi liit ei ole OIV lepingu osaline, on tal õigus kehtestada nende soovitustega seoses liidu nimel võetav seisukoht, arvestades soovituste otsest mõju liidu selle valdkonna õigustikule.

65 Mis puudutab käesoleva kohtuotsuse punktis 37 viidatud Madalmaade Kuningriigi argumenti, siis on see vastuolus nii ELTL artikli 218 lõike 9 sõnastuse kui ka eesmärgiga, kuivõrd selle sätte eesmärk on võimaldada liidu nimel eelnevalt kehtestatud seisukoha väljendamist rahvusvahelises organis, kellel „tuleb" vastu võtta õigusliku toimega akte, olenemata asjaolust, kas aktid, mida niimoodi kehtestatud seisukoht puudutab, pädevas organis lõpuks tegelikult hääletamisele tulevad.

66 Kõiki eespool toodud kaalutlusi arvesse võttes tugines nõukogu vaidlustatud otsuse vastuvõtmisel õigesti ELTL artikli 218 lõikele 9.

67 Seega ei saa ainsa väitega, mille Saksamaa Liitvabariik oma hagi toetuseks esitas, nõustuda.

68 Sellest järeldub, et hagi tuleb rahuldamata jätta.

Kohtukulud

69 Kodukorra artikli 138 lõike 1 alusel on kohtuvaidluse kaotanud pool kohustatud hüvitama kohtukulud, kui vastaspool on seda nõudnud. Kuna nõukogu on Saksamaa Liitvabariigilt kohtukulude hüvitamist nõudnud ja viimati nimetatu on kohtuvaidluse kaotanud, tuleb kohtukulud Saksamaa Liitvabariigilt välja mõista. Kodukorra artikli 140 lõike 1 alusel kannavad menetlusse astunud liikmesriigid ja institutsioonid ise oma kohtukulud, mistõttu kannavad Tšehhi Vabariik, Luksemburgi Suurhertsogiriik, Ungari, Madalmaade Kuningriik, Austria Vabariik, Slovaki Vabariik, Ühendkuningriik ja komisjon ise oma kohtukulud.

Esitatud põhjendustest lähtudes Euroopa Kohus (suurkoda) otsustab:

1. **Jätta hagi rahuldamata.**

2. **Mõista kohtukulud välja Saksamaa Liitvabariigilt.**

3. **Jätta Tšehhi Vabariigi, Luksemburgi Suurhertsogiriigi, Ungari, Madalmaade Kuningriigi, Austria Vabariigi, Slovaki Vabariigi, Suurbritannia ja Põhja-Iiri Ühendkuningriigi ning Euroopa Komisjoni kohtukulud nende endi kanda.**

Allkirjad